

Stærðfræðikeppni framhaldsskólanema 2026–2027

Fullt nafn: _____

Kennitala: _____ Sími: _____

Netfang: _____

Skóli: _____ Bekkur eða áfangi: _____

Hófst þú nám í framhaldsskóla árið 2025 eða fyrr?

☐ Já (*Efra stig*)   ☐ Nei (*Neðra stig*)

I	
II	
16	
17	
18	
19	
Σ	

Þau sem hófu nám í framhaldsskóla árið 2025 eða fyrr teljast til *efra stigs*. Önnur teljast til *neðra stigs*. Efstu nemendur á hvoru stigi fyrir sig komast áfram í loka-keppni.

*Nauðsynlegt er að fylla út allar umbeðnar upplýsingar, þar sem þau sem fara yfir þekkja ykkur **ekki**.*

Leiðbeiningar:

- Opnið ekki spurningaheftið fyrr en ykkur er sagt að gera það.
- Þetta er **ekki próf**. Svarið því sem þið getið og ekki hafa áhyggjur þótt þið sleppið einhverjum spurningum. Sumar spurninganna eru mjög erfiðar.
- Í lausnum fjögurra síðustu dæmanna, í þriðja hluta, á að gera fullkomna grein fyrir hvernig svarið var fengið. Færið inn endanlega lausn. Notið rissblöð fyrir uppköst sem þið skilið ekki. Við mat lausna er tekið tillit til nákvæmni í röksemdafærslu og skýrleika í framsetningu.
- Myndir sem fylgja sumum dæmum eru aðeins ætlaðar til skýringar. Ekki er víst að þær séu teiknaðar í réttum hlutföllum.
- Leyfileg hjálpargögn eru skriffæri, hringfari og reglustika. **Notkun reiknivéla og síma er óheimil.**

Fyrsti hluti (30 stig)

Í þessum hluta eru tíu dæmi. Merkið við í mesta lagi einn svarkost. Rétt svar gefur þrjú en eitt stig er dregið frá fyrir rangt. Það er nákvæmlega eitt rétt svar.

1. Á bókasafni eru allar 120 bækurnar á íslensku. Hvað þyrfti að bæta við mörgum bókum á ensku svo 20% bókanna séu á ensku?

☐20   ☐24   ☐30   ☐36

2. Hver eftirfarandi stæða er ekki deilanleg með 2026?

☐ $2025^2 - 1$ ☐ $27 \cdot 2025 + 27$ ☐ $2025^3 + 1$ ☐ $1 + 2 + \dots + 2026$

3. Hvert er meðaltal allra þriggja stafa talna?

☐500   ☐500,5   ☐549,5   ☐550

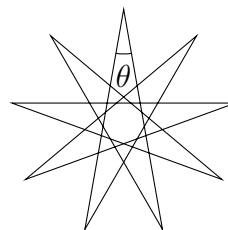
4. Virðisaukaskattur á Íslandi er 24%. Hann leggst ofan á upphaflegt verð til að fá raunverulegt verð í búðum. Hvað þurfa búðir að veita mikinn afslátt til þess að lokaverð með virðisaukaskatti sé eins og virðisaukaskatti hafi ekki verið bætt við?

☐11,35%   ☐19,35%   ☐24%   ☐53,76%

5. Við stökkum stöfunum í BESSASTADIR. Ef við krefjumst þess að eins stafir endi hlið við hlið, B endi fremst og að R endi aftast, hvað má gera þetta á marga vegu?

☐720   ☐5040   ☐40320   ☐362880

6. Í níu-horna stjörnu eru allar hliðar jafnlangar og öll horn jafnstór. Eitt hornanna er merkt með θ á myndinni hér til hliðar. Finnið stærð θ í gráðum talið.

☐18   ☐20   ☐30   ☐36

7. Summa jákvæðra deila tölunnar 18 að framtölum og henni sjálfri frátalinni er $16 = 1 + 6 + 9$. Hver eftirfarandi talna er jöfn summu jákvæðra deila sinna að framtölum og henni sjálfri frátalinni?

☐28   ☐32   ☐36   ☐42

8. Tveir ólíkir hornpunktar tenings eru valdir af handahófi, þar sem allir valkostir eru jafn líklegir. Hverjar eru líkurnar að línan um þessa tvo hornpunkta liggja um miðju teningsins?

☐1/8   ☐1/7   ☐1/4   ☐1/2

9. Ef $0 \leq b \leq a$ eru rauntölur, þá er $\sqrt{a+b+2\sqrt{ab}} + \sqrt{a+b-2\sqrt{ab}}$ jafnt

☐ $\sqrt{2a+2b}$ ☐ $\sqrt{a} + \sqrt{b}$ ☐ $2\sqrt{a}$ ☐ $2\sqrt{b}$

10. Tvær hliðar þríhyrnings eru með lengdir 3 og 4. Hvað af eftirfarandi getur **ekki** gilt um flatarmálið A á þríhyrningnum?

☐ $A < 1$ ☐ $A = 3$ ☐ $A = 6$ ☐ $A > 7$

Annar hluti (30 stig)

Í þessum hluta eru fimm dæmi og er hvert dæmi sex stiga virði. Tilgreinið svar ykkar á svarlínunni. Ekki útskýra hvernig svarið er fengið. Fyrir rangt svar, ófullkomið svar eða tvírætt svar fæst ekkert stig.

Öll svör í þessum hluta eru jákvæðar heiltölur minni en 10.000.

- 11.** Köllum tölu samhverfa ef hún er eins lesin áfram eða afturábak í tugakerfi. Til dæmis er 12321 samhverf en 1233 ekki. Gefið er að x sé fjögurra stafa samhverf tala og $x + 852$ er fimm stafa samhverf tala. Hvað er x ?

Svar: _____

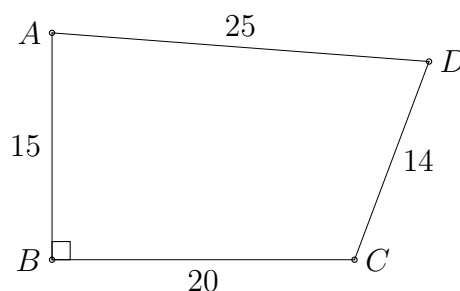
- 12.** Jákvæðu heiltölurnar x, y hafa báðar þversummu 2026, sem sagt summa tölustafa þeirra í tugakerfi er 2026. Hver er minnsta mögulega þversumma $x + y$?

Svar: _____

- 13.** Ef p, q, r eru framtölur þannig að $pqr = 3(p + q + r) + 1$, hvað er stærsta mögulega gildi $5p + 3q + r$?

Svar: _____

- 14.** Ferhyrningur $ABCD$ hefur hliðarlengdir 15, 20, 14 og 25, í þeirri röð. Einnig eru hliðarnar af lengdum 15 og 20 hornréttar hvor á aðra. Hvert er flatarmál ferhyrningsins?

Svar: _____

- 15.** Hvað eru mörg ekki tóm hlutmengi í $\{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}$ með margfeldi sem endar á 0? Til dæmis er $\{4, 7, 9, 10\}$ slíkt hlutmengi, en $\{1, 7\}$ ekki.

Svar: _____

Þriðji hluti (40 stig)

Í þessum hluta eru fjögur dæmi og er hvert dæmi tíu stiga virði. **Hér ber að rökstyðja svörin.** Við mat lausna er tekið tillit til frágangs, nákvæmni og skýrleika í framsetningu. Athugið að hægt er að fá stig fyrir að leysa dæmið að hluta eða koma fram með hugmynd sem er mikilvægt skref að lausn.

Dæmi 16

Hver er minnsta jákvæða heiltalan k þannig að

$$\sqrt{x-20} + \sqrt{k-x} = 5$$

hafi að minnsta kosti eina rauntölulausn x ?

Dæmi 17

Talan $n(n+1)/2$ kallast n -ta þríhyrningstalan fyrir $n \geq 1$, táknuð t_n . Runa þríhyrningstala byrjar þá 1, 3, 6, 10, 15, 21, ... Finnið allar jákvæðar heiltölur n þannig að $t_n + 2026$ sé einnig þríhyrningstala. *Vísbending: Frumbáttun 2026 er $2 \cdot 1013$.*

Dæmi 18

Einhver fjarlægði allar tölurnar af klukku, svo þú veist ekkert hvernig hún á að snúa. Einnig eru vísarnir allir eins! Ef vísarnir eru með stefnur 171° , 305° og 339° frá því að vísa beint upp, hvað er klukkan? Vísarnir færast aðeins einu sinni á sekúndu, svo vísarnir á klukkunni tákna heiltölufjölda sekúndna frá klukkan tólf.

Dæmi 19

Á hversu marga vegu má raða tölunum $1, 2, \dots, n$ þannig að hver tala plús númer sæti síns sé veldi af tveimur?

Til dæmis ef $n = 5$ er $1, 2, 5, 4, 3$ ein lausn. Þá er 1 í sæti 1, sem saman er 2, sem er veldi af 2. Næst er 2 í sæti 2 sem er saman 4, næst 5 í sæti 3 sem er saman 8 og svo framvegis.